

NBP

Narodowy Bank Polski

Sierpień – Wrzesień 2014 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Sierpień – Wrzesień 2014 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Wydział Integracji Europejskiej Departamentu Zagranicznego
we współpracy z Departamentem Stabilności Finansowej
Warszawa, 2014 r.

Spis treści

1. Komisja Europejska	4
1.1. Przegląd funkcjonowania ESRB i ESAs	4
1.2. Pomoc dla ludności wschodniej Ukrainy	5
1.3. Sprawozdania Komisji Europejskiej dotyczące konkurencyjności przemysłu w UE	5
1.4. Sprawozdanie Komisji Europejskiej i OECD dotyczące dopasowania migracji ekonomicznej do potrzeb rynku pracy	5
1.5. Nowa Komisja Europejska	6
2. Rada Unii Europejskiej	8
2.1. Stanowisko Rady UE w sprawie unijnego budżetu na 2015 r.	8
2.2. Posiedzenie Eurogrupy dnia 12 września 2014 r.	8
2.3. Nieformalne posiedzenie Rady Ecofin w dniu 13 września 2014 r.	9
3. Rada Europejska	10
3.1. Wybór nowego przewodniczącego Rady Europejskiej i wysokiego przedstawiciela UE	10
4. Europejski Bank Centralny	11
4.1. Jednolity standard SEPA dla płatności bezgotówkowych	11
4.2. Postępy we wdrażaniu SSM	11
4.3. Decyzje ws. polityki pieniężnej	12
4.4. Rozdzielenie funkcji EBC związanej z polityką pieniężną i funkcji nadzorczej	13
4.5. Opinie EBC nt. projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych	14
4.6. Opinia ws. wdrożenia przepisów wynikających z BRRD w Niemczech	14
4.7. Stan wyjściowy rotacji prawa głosu w Radzie Prezesów EBC	15
4.8. Nowy banknot 10 € w obiegu	16
5. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego	17
5.1. Posiedzenie Rady Generalnej ESRB dnia 18 września 2014 r.	17
5.2. Odpowiedź ESRB na konsultację ESMA ws. instrumentów pochodnych, które powinny podlegać obowiązkowi rozliczania za pośrednictwem CCP	17
6. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego	19
6.1. Ostateczne szablony na potrzeby publikowania wyników europejskich testów warunków skrajnych	19
6.2. Raport dotyczący wpływu postanowień Bazylei III na sektor bankowy	19

6.3. Raport Europejskich Urzędów Nadzoru dotyczący czynników ryzyka dla systemu finansowego UE	20
6.4. Dokumenty EBA dotyczące restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków	20
6.5. Konsultacje EBA ws. opłat na rzecz funduszy gwarantowania depozytów	24
6.6. Wszczęcie postępowania wyjaśniającego w sprawie domniemanego naruszenia prawa unijnego przez władze Bułgarii	24
7. Inne	26
7.1. Przygotowania Litwy do przyjęcia euro	26
7.2. Propozycja Ministra Finansów dotycząca powołania Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji	26
7.3. Ratyfikacja umowy stowarzyszeniowej między Ukrainą a Unią Europejską	27
7.4. Referendum niepodległościowe w Szkocji	27
7.5. Siódma runda negocjacji umowy handlowej UE–USA	27
Zapowiedzi wydarzeń w październiku 2014 r.	29
Autorzy i źródła	30

1. Komisja Europejska

1.1. Przegląd funkcjonowania ESRB i ESAs

Dnia 8 sierpnia br. Komisja Europejska (KE) przyjęła dwa raporty w sprawie przeglądu działania Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego (ESFS):

- [Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące misji i organizacji Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego \(ESRB\);](#)
- [Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące funkcjonowania Europejskich Urzędów Nadzoru \(ESAs\) i Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego.](#)

W obu raportach KE wskazuje obszary wymagające poprawy w krótkim i w dłuższym okresie. Wśród **propozycji Komisji dotyczących usprawnienia działania ESRB, które nie wymagają zmian legislacyjnych i są możliwe do przeprowadzenia w krótkim okresie**, wymienia się m.in.: bardziej aktywną strategię komunikacyjną i wcześniejszą interakcję z potencjalnymi adresatami ostrzeżeń i zaleceń ESRB, zwiększenie częstotliwości spotkań Komitetu Sterującego (organu wspierającego Radę Generalną ESRB), odformalizowanie procesu przygotowywania projektów zaleceń ESRB oraz zwrócenie większej uwagi na identyfikację ryzyk pojawiających się w sektorze pozabankowym. **W dłuższym okresie KE zamierza przeprowadzić analizę możliwych zmian w następujących obszarach działania ESRB:** autonomii działania ESRB (przy zachowaniu wsparcia eksperckiego EBC), wewnętrznej struktury ESRB (poprzez zmniejszenie składu Rady Generalnej i zwiększenie uprawnień Komitetu Sterującego), narzędzi ESRB (poprzez dodanie „miękkich” uprawnień pozwalających na większą elastyczność funkcjonowania ESRB i poprawę działań w ramach wczesnej interwencji). **KE uzależnia przedstawienie ewentualnych propozycji legislacyjnych dotyczących reformy działania ESRB od zrealizowania prac nad kilkoma elementami architektury nadzorczej w UE, w tym od dokończenia budowy filarów unii bankowej.**

W raporcie dotyczącym funkcjonowania ESAs Komisja zidentyfikowała m.in. następujące obszary, w których usprawnienia są możliwe do przeprowadzenia w krótkim okresie i nie wymagają zmian legislacyjnych: położenie większego nacisku na zbliżenie praktyk nadzorczych w celu zapewnienia spójnego wdrażania i stosowania prawa UE, zwiększenie przejrzystości procesu opracowywania projektów standardów technicznych, przyznanie wyższego priorytetu zadaniom w obszarze ochrony konsumentów/inwestorów oraz poprawa wewnętrznego zarządzania europejskich urzędów nadzoru. **Wśród potencjalnych obszarów, które mogą wymagać poprawy w średnim okresie i będą wiązały się z wprowadzeniem zmian legislacyjnych, wymienia się m.in.:** zwiększenie zdolności Rady Organów Nadzoru ESAs do szybkiego podejmowania decyzji leżących w interesie całej UE, wzmocnienie pozycji i roli przewodniczącego poszczególnych ESAs, wprowadzenie zmian w składzie i zakresie uprawnień zarządu urzędów, uspraw-

nienie mechanizmów finansowania ESAs, zapewnienie urzędom bezpośredniego dostępu do potrzebnych danych oraz zwiększenia uprawnień ESAs w obszarze rozstrzygania sporów.

1.2. Pomoc dla ludności wschodniej Ukrainy

Dnia 12 sierpnia 2014 r. Komisja Europejska zdecydowała o przyznaniu [dodatkowej pomocy humanitarnej](#) w wysokości 2,5 mln EUR przeznaczonej dla ludności zamieszkałej we wschodniej części Ukrainy, najbardziej poszkodowanej w wyniku trwającego konfliktu zbrojnego. Powyższe środki zostaną przeznaczone m.in. na potrzeby rejestracji i przemieszczania się uchodźców wewnętrznych, a także na zapewnienie im schronienia, żywności oraz opieki medycznej. Dodatkowa unijna pomoc humanitarna stanowi uzupełnienie wsparcia w wysokości 250 tys. EUR udzielonego już przez KE w ramach Międzynarodowego Ruchu Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy.

1.3. Sprawozdania Komisji Europejskiej dotyczące konkurencyjności przemysłu w UE

Dnia 11 września 2014 r. Komisja Europejska opublikowała [dwa sprawozdania](#) dotyczące konkurencyjności przemysłu w UE: „Wspieranie wzrostu przedsiębiorstw” (*Helping Firms Grow*) oraz „Reindustrializacja Europy” (*Reindustrialising Europe*). Wynika z nich m.in., że obecna pozycja konkurencyjna przemysłu europejskiego jest wciąż niezadawalająca, a państwa członkowskie powinny wzmocnić wysiłki na rzecz jej poprawy. W celu zilustrowania ww. zalecenia KE podzieliła państwa członkowskie na cztery grupy obrazujące stopień zróżnicowania osiągnięć tych państw w zakresie działań na rzecz konkurencyjności przemysłu. Polska została zaliczona do grupy państw o niskiej konkurencyjności, która jednak ulega poprawie.

1.4. Sprawozdanie Komisji Europejskiej i OECD dotyczące dopasowania migracji ekonomicznej do potrzeb rynku pracy

Dnia 18 września 2014 r. Komisja Europejska przedstawiła [sprawozdanie](#) poświęcone problematyce dopasowania migracji ekonomicznej do potrzeb rynku pracy (*Matching Economic Migration with Labour Market Needs*) przygotowane we współpracy z OECD. W powyższym dokumencie prognozuje się m.in. spadek o 7,5 mln (-2,2 proc.) liczby pracowników UE w wieku produkcyjnym w latach 2013–2020. Przy założeniu zerowego salda migracji ww. pracowników przewiduje się dalsze pogłębienie tej tendencji spadkowej o 11,7 mln (-3,5 proc.) do 2020 r. Powyższe ustalenia stanowią poważne wyzwanie dla spójności społecznej i poprawy konkurencyjności UE, zwłaszcza wobec aktualnych wyzwań demograficznych związanych z globalnym zjawiskiem starzenia się społeczeństw. Stąd w sprawozdaniu podkreślono konieczność podjęcia działań strategicznych związanych ze wspieraniem wewnątrzunijnej mobilności pracowników, lepszą

integracją migrantów spoza UE oraz pozyskiwaniem wykwalifikowanych migrantów na potrzeby rynku pracy w UE.

1.5. Nowa Komisja Europejska

Dnia 10 września br. Komisja Europejska [poinformowała](#), że Jean-Claude Juncker (Luksemburg), nowo wybrany przewodniczący Komisji Europejskiej, przedstawił priorytety polityczne nowej KE, skład swojego zespołu oraz nowy podział obowiązków i organizację pracy w KE po jej powołaniu. Przesłuchania kandydatów na komisarzy w Parlamencie Europejskim zaplanowane zostały na 29 września – 7 października br. KE w nowym składzie ma rozpocząć działalność 1 listopada 2014 r.

J-C. Juncker wskazał **dziesięć priorytetowych obszarów nowej KE**, które będą obejmować m.in.:

- pobudzenie zatrudnienia, wzrostu i inwestycji,
- jednolity rynek cyfrowy,
- stabilną unię energetyczną z perspektywiczną polityką w kwestii zmiany klimatu,
- pogłębiony i bardziej sprawiedliwy rynek wewnętrzny oparty na wzmocnionej bazie przemysłowej,
- pogłębioną i bardziej sprawiedliwą unię gospodarczą i walutową.

J-C. Juncker podkreślił, że KE powinna skoncentrować się na rozwiązywaniu poważnych kwestii, pozostawiając sprawy mniejszej wagi rządów krajów członkowskich oraz być **zorientowana na osiągnięcie konkretnych rezultatów swojej działalności**. Ostatniemu założeniu ma służyć **rola wiceprzewodniczących – koordynatorów, których zadaniem będzie m.in. selekcja inicjatyw poszczególnych komisarzy**.

Realizację wytyczonego programu politycznego ma wspomóc **nowa struktura KE**. W skład kolegium KE wejdą przewodniczący, siedmiu wiceprzewodniczących i dwudziestu komisarzy. **Wiceprzewodniczącym KE przypisano rolę koordynatorów prac komisarzy zorganizowanych w zespoły projektowe, m.in. do spraw:**

- pobudzenia zatrudnienia, wzrostu i inwestycji pod przewodnictwem wiceprzewodniczącego ds. zatrudnienia, wzrostu, inwestycji i konkurencyjności (Jyrki Katainen, Finlandia),
- jednolitego rynku cyfrowego pod przewodnictwem wiceprzewodniczącego ds. jednolitego rynku cyfrowego (Andrus Ansip, Estonia),
- pogłębionej i bardziej sprawiedliwej unii gospodarczej i walutowej pod przewodnictwem wiceprzewodniczącego ds. euro i dialogu społecznego (Valdis Dombrovskis, Łotwa).

W nowej KE Elżbieta Bieńkowska otrzymała portfolio rynku wewnętrznego, przemysłu, przedsiębiorczości oraz MŚP. Portfolio spraw gospodarczych i finansowych, podatków i cel otrzymał

Pierre Moscovici, a stabilności finansowej, usług finansowych oraz unii rynków kapitałowych – Jonathan Hill.

2. Rada Unii Europejskiej

2.1. Stanowisko Rady UE w sprawie unijnego budżetu na 2015 r.

Dnia 2 września br. Rada UE opublikowała swoje [stanowisko](#) w sprawie budżetu UE na 2015 r. Zgodnie ze stanowiskiem Rady wysokość **środków na zobowiązania w budżecie na 2015 r. miałyby wynosić 145,08 mld euro**; zaś wysokość **środków na płatności (czyli na wydatki, które zostaną faktycznie poniesione) – 140 mld euro**. Kolejnym krokiem w ramach procedury ustawodawczej będzie przyjęcie stanowiska Parlamentu Europejskiego w odniesieniu do propozycji Rady (głosowanie planowane jest na 22 października br.).

2.2. Posiedzenie Eurogrupy dnia 12 września 2014 r.

Podczas [posiedzenia](#) Eurogrupy dyskutowano na temat sytuacji gospodarczej, obciążeń podatkowych pracy oraz sytuacji w Irlandii, w Grecji oraz na Cyprze.

- sytuacja gospodarcza

Na spotkaniu podkreślono, że strefa euro wkroczyła w nową fazę, podczas której uwaga przesunie się z zapewnienia stabilności finansowej na wspieranie wzrostu gospodarczego. Niezbędne jest zwiększanie potencjału wzrostu strefy euro oraz stworzenie nowych miejsc pracy. Polityka pieniężna musi być wspierana przez politykę fiskalną, reformy strukturalne oraz inwestycje. Podkreślono wagę przestrzegania paktu stabilności i wzrostu jako ważnego elementu zwiększającego zaufanie w UE, a także konieczność przyspieszenia procesu wdrażania reform strukturalnych.

- obciążenia podatkowe pracy

Ministrowie państw strefy euro wydali [oświadczenie](#) zawierające **zobowiązanie do efektywnego obniżania obciążeń podatkowych pracy. W oświadczeniu określono wspólne zasady w zakresie wdrażania przez państwa członkowskie reform w tym zakresie**, dotyczące: dostosowania reform do konkretnych wyzwań w danym kraju, zapewnienia stabilności fiskalnej przy wdrażaniu reform, powiązania obniżania obciążeń podatkowych pracy z innymi reformami rynku pracy, działań służących zapewnieniu wsparcia społecznego i politycznego dla reform.

- sytuacja w państwach członkowskich

Trojka przedstawiła Eurogrupie stan realizacji programów pomocowych w Grecji oraz na Cyprze, zaś irlandzki minister finansów poinformował o zamiarze wcześniejszej spłaty znacznej części pożyczek udzielonych przez MFW w okresie wdrażania programu dostosowawczego. Eurogrupa poparła również umożliwienie Irlandii wcześniejszej spłaty części pożyczek otrzymanych w ramach EFSF oraz EFSM, a także pożyczek bilateralnych.

2.3. Nieformalne posiedzenie Rady Ecofin w dniu 13 września 2014 r.

Podczas nieformalnego posiedzenia Rady Ecofin w Mediolanie ministrowie finansów m.in. potwierdzili swoje zobowiązanie do przeprowadzenia reform strukturalnych, zgodzili się także, że kluczem do wspierania wzrostu gospodarczego w Europie są prywatne i publiczne inwestycje. Prezydencja zwróciła się do Komisji i EBI o podjęcie pilnych działań w zakresie identyfikacji projektów inwestycyjnych stymulujących wzrost.

3. Rada Europejska

3.1. Wybór nowego przewodniczącego Rady Europejskiej i wysokiego przedstawiciela UE

Dnia 30 sierpnia br. Rada Europejska [wybrała](#) Donalda Tuska na przewodniczącego Rady Europejskiej oraz Federicę Mogherini na wysokiego przedstawiciela Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa.

Przewodniczący RE został wybrany na okres od 1 grudnia 2014 r. do 31 maja 2017 r. z możliwością przedłużenia na kolejną, jedną, kadencję. D. Tusk będzie jednocześnie sprawować funkcję przewodniczącego szczytów państw strefy euro w tym samym okresie.

Wysoki przedstawiciel obejmie urząd na okres od początku nowej kadencji Komisji Europejskiej do 31 października 2019 r. Mianowania dokonano w porozumieniu z nowo wybranym przewodniczącym Komisji.

Przewodniczący Komisji, wysoki przedstawiciel i pozostali członkowie Komisji podlegają kolegialnemu zatwierdzeniu przez Parlament Europejski w drodze głosowania.

4. Europejski Bank Centralny

4.1. Jednolity standard SEPA dla płatności bezgotówkowych

Od 1 sierpnia br. w krajach strefy euro zaczął obowiązywać [jednolity standard SEPA](#) dotyczący realizacji wszystkich detalicznych przelewów oraz poleceń zapłaty. Według szacunków EBC w ramach ww. standardu zostanie wykonanych miesięcznie ponad 2 mld poleceń przelewu i poleceń zapłaty. **Europejscy konsumenci i przedsiębiorstwa będą mogli przy pomocy jednego rachunku bankowego realizować wszystkie swoje polecenia przelewu i polecenia zapłaty w euro, zaś przedsiębiorstwa, wchodząc na nowe rynki, nie poniosą dodatkowych kosztów przy realizacji płatności.** Polska została zobowiązana do stosowania ww. standardu od 1 listopada 2016 r.¹

4.2. Postępy we wdrażaniu SSM

Dnia 5 sierpnia br. EBC opublikował trzeci [raport](#) o postępach we wdrażaniu SSM². Raport obejmuje okres trzech miesięcy, od 4 maja do 3 sierpnia 2014 r., a jego główne punkty są następujące:

- **struktury zarządcze Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego są w pełni gotowe do działania;** w okresie sprawozdawczym odbyło się pięć posiedzeń Rady ds. Nadzoru i Komitetu Sterującego; Rada ds. Nadzoru przygotowała już kompletne projekty stu decyzji określających istotność nadzorowanych instytucji;
- Rada ds. Nadzoru niemal w całości ustaliła, które instytucje kredytowe w strefie euro powinny zostać uznane za istotne, a zatem – objęte bezpośrednim nadzorem EBC;
- w procesie tworzenia wspólnych zespołów nadzorczych, które będą stanowić główną strukturę operacyjną prowadzenia nadzoru w ramach Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego, zamknięto kilka ważnych etapów; wyłoniono już prawie wszystkich koordynatorów planowanych 117 zespołów, którzy rozpoczną pracę w EBC do końca lata;
- zaawansowana jest wszechstronna ocena; w sierpniu ukończono duże moduły prac w ramach przeglądu jakości aktywów, stanowiącego jeden z elementów wszechstronnej oceny; obecnie EBC kończy opracowywać metodykę agregacji wyników przeglądu jakości aktywów i testu warunków skrajnych;
- dobiegają końca prace nad instrukcją nadzoru w ramach Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego oraz publicznym przewodnikiem po metodyce nadzoru bankowego w SSM;
- projekt rozporządzenia EBC w sprawie opłat nadzorczych został przekazany do konsultacji społecznych; termin zgłaszania uwag wyznaczono na 11 lipca; EBC otrzymał w wyznaczonym terminie 31 zestawów uwag, które obecnie analizuje;

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 260/2012 z dnia 14 marca 2012 r. ustanawiające wymogi techniczne i handlowe w odniesieniu do poleceń przelewu i poleceń zapłaty w euro oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 924/2009.

² Jest to przedostatni raport kwartalny. Publikacja ostatniego planowana jest na początek listopada br.

- nabór pracowników do Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego postępuje w szybkim tempie; rekrutacja kadry kierowniczej i specjalistów do pionu nadzoru w EBC dobiega końca; na dotychczas ogłoszone stanowiska EBC przyjęto ponad 15 700 zgłoszeń;
- bardzo zaawansowane są też prace przygotowawcze w wielu innych obszarach, takich jak: infrastruktura informatyczna, zasoby ludzkie, zaplecze techniczne, komunikacja wewnętrzna i zewnętrzna, logistyka oraz służby prawne i statystyczne.

Dnia 4 września br. EBC opublikował [ostateczną wersję listy](#) istotnych instytucji kredytowych oraz mniej istotnych instytucji kredytowych. **Istotne instytucje kredytowe zostaną objęte bezpośrednim nadzorem EBC, natomiast mniej istotne nadzorem pośrednim**, w ramach którego obowiązki nadzorcze pozostaną w gestii krajowych organów nadzoru zgodnie ze standardami nadzoru wyznaczonymi przez EBC.

Dnia 8 września 2014 r. EBC [ogłosił](#) listę członków **Administracyjnej Rady Odwoławczej** (*Administrative Board of Review, ABR*), w skład której wchodzi pięcioro członków stałych oraz dwóch zastępców. Zgodnie z art. 24 rozporządzenia ustanawiającego SSM **zadaniem Rady będzie przeprowadzanie wewnętrznego administracyjnego przeglądu decyzji podjętych przez EBC** w ramach wykonywania powierzonych mu uprawnień nadzorczych, pod kątem ich proceduralnej i merytorycznej zgodności z ww. rozporządzeniem. Na członków ABR mianowani zostali:

- F. Javier Arístegui Yáñez, były zastępca prezesa Banco de España,
- Concetta Brescia Morra, profesor prawa,
- André Camilleri, były dyrektor generalny Malta Financial Services Authority,
- Edgar Meister, były członek zarządu Deutsche Bundesbank,
- Jean-Paul Redouin, były pierwszy zastępca prezesa Banque de France oraz przewodniczący Commission Bancaire.

Na stanowiska zastępców wyznaczeni zostali:

Kaarlo Jännäri, były dyrektor generalny Rahoitustarkastus/Finansinspektionen, oraz René Smits, profesor prawa oraz były doradca w De Nederlandsche Bank.

EBC wyznacza członków Administracyjnej Rady Odwoławczej i dwóch zastępców na pięcioletnią kadencję, z możliwością jednorazowego przedłużenia. Członkowie Administracyjnej Rady Odwoławczej działają niezależnie i w interesie publicznym.

4.3. Decyzje ws. polityki pieniężnej

Na posiedzeniu 4 września br. Rada Prezesów [postanowiła](#) **obniżyć stopę procentową** podstawowych operacji refinansujących Eurosystemu o 10 punktów bazowych (do 0,05%), stopę kredytu w banku centralnym o 10 punktów bazowych (do 0,30%) oraz stopę depozytu w banku centralnym na koniec dnia o 10 punktów bazowych (do -0,20%).

Ponadto Rada Prezesów podjęła [decyzję](#) o **rozpoczęciu skupu aktywów emitowanych przez podmioty niefinansowe sektora prywatnego**. W ramach programu skupu papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami (*asset-backed securities*, ABS) Eurosystem dokona zakupu szerokiej gamy prostych i przejrzystych papierów ABS, których zabezpieczeniem są należności od niefinansowego sektora prywatnego strefy euro. Równolegle w ramach nowego programu skupu obligacji zabezpieczonych Eurosystem dokona zakupu szerokiej gamy denominowanych w euro obligacji zabezpieczonych, wyemitowanych przez monetarne instytucje finansowe mające siedzibę w strefie euro³.

[Analiza](#) przeprowadzona przez Radę Prezesów uwzględnia perspektywę przytłumionej inflacji, spowolnienie tempa wzrostu w strefie euro w ostatnim okresie oraz wciąż niewielką dynamikę podaży pieniądza i akcji kredytowej. Środki uchwalone 4 września 2014 r., podobnie jak pozostałe już wprowadzone, mają na celu zapewnienie mocnego zakotwiczenia średnio- i długookresowych oczekiwań inflacyjnych, zgodnie z celem Rady Prezesów, by utrzymać inflację poniżej, ale blisko 2%. Rada Prezesów jest jednomyślna w swoim postanowieniu, że jeśli zajdzie konieczność dalszego przeciwdziałania groźbie zbyt długiego utrzymywania się inflacji na niskim poziomie, sięgnie po dodatkowe niekonwencjonalne instrumenty polityki pieniężnej.

4.4. Rozdzielenie funkcji EBC związanej z polityką pieniężną i funkcji nadzorczej

Dnia 17 września br. EBC opublikował [decyzję](#) o wdrożeniu podziału między funkcją związaną z polityką pieniężną a funkcją nadzorczą (ECB/2014/39).

Zgodnie z rozporządzeniem ustanawiającym SSM EBC **wykonuje zadania związane z nadzorem bez uszczerbku dla swoich zadań dotyczących polityki pieniężnej oraz wszelkich innych zadań i oddzielnie od nich**. Zadania powierzone EBC na mocy ww. rozporządzenia nie mogą kolidować z jego zadaniami związanymi z polityką pieniężną ani nie mogą być od nich uzależnione. Ponadto **rozdzielenie funkcji powinno dotyczyć wszystkich obszarów działalności niezbędnych w prowadzeniu niezależnej polityki pieniężnej i zagwarantować, że zadania powierzone EBC na mocy ww. rozporządzenia są wykonywane w pełnej zgodności z zasadami demokratycznej odpowiedzialności i kontroli**. W celu zapewnienia stosownego rozdziału funkcji EBC przyjął ww. decyzję, która określa m.in.: rozdzielenie organizacyjne, zasady poufności oraz zasady wymiany informacji między obiema funkcjami.

³ Zakupy interwencyjne w ramach obu programów rozpoczną się w październiku 2014 r. Szczegółowe informacje na ten temat zostaną podane po posiedzeniu Rady Prezesów 2 października 2014 r.

4.5. Opinie EBC nt. projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych

W ramach konsultacji projektów krajowych oraz unijnych aktów prawnych EBC opublikował w sierpniu i wrześniu 2014 r. dziesięć [opinii](#):

- opinię w sprawie irlandzkiej regulacji działalności polegającej na posiadaniu kredytów;
- opinię w sprawie wdrożenia dyrektywy dotyczącej działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków w Niemczech;
- opinię w sprawie rozdzielenia i regulacji działalności bankowej we Francji;
- opinię w sprawie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych na Węgrzech;
- dwie opinie dotyczące portugalskich projektów regulacji: (1) w sprawie aktywów na podatek odroczone, (2) w sprawie banków oszczędnościowych należących do stowarzyszeń wzajemnych;
- trzy opinie dotyczące litewskich projektów regulacji: (1) w sprawie wymogów dotyczących rezerwy obowiązkowej w związku z wprowadzeniem euro, (2) w sprawie weryfikacji autentyczności i jakości obiegujacej oraz powtórnego wprowadzania do obiegu banknotów i monet euro, (3) w sprawie przewalutowania kapitału i papierów wartościowych spółek;
- opinię na temat wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie funduszy rynku pieniężnego.

4.6. Opinia ws. wdrożenia przepisów wynikających z BRRD w Niemczech

Dnia 12 września br. EBC opublikował [opinię](#) ws. wdrożenia przepisów wynikających z dyrektywy ws. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (*Bank Recovery and Resolution Directive, BRRD*) w Niemczech.

Dyrektywa BRRD zakłada powstanie **ujednoliconego na poziomie wspólnotowym modelu działań naprawczych dotyczących restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych (*resolution*) w UE na trzech etapach: przygotowawczym i zapobiegawczym, wczesnej interwencji oraz restrukturyzacji**. W tym celu dyrektywa zobowiązuje państwa członkowskie do utworzenia krajowych funduszy *resolution*, finansowanych ze składek sektora bankowego. Fundusze te mają osiągnąć do 2025 r. docelowy poziom co najmniej 1% gwarantowanych depozytów wszystkich instytucji kredytowych, które uzyskały zezwolenie na terytorium danego państwa. Państwa członkowskie UE mają czas do 1 stycznia 2015 r. na transponowanie przepisów BRRD do krajowych porządków prawnych.

W ramach prac nad transpozycją BRRD Niemcy przedstawiły EBC do zaopiniowania projekt stosownego aktu prawnego. Najważniejsze postanowienia ww. aktu dotyczą m.in.: ustanowienia Federalnej Agencji Stabilizacji Rynku Finansowego (*Bundesanstalt für Finanzmarktstabilisierung*,

FMSA) jako krajowego organu *resolution* w Niemczech, ustanowienia wymogu sporządzania planów naprawy (*recovery plans*) przez instytucje kredytowe objęte BRRD, określenia uprawnień FMSA oraz jej powiązań z innymi agencjami, jak również ustanowienia wymogów i warunków przeprowadzania restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych w Niemczech.

W swojej opinii EBC z zadowoleniem przyjął projekt nowego aktu prawnego jako narzędzia wzmacniającego niemieckie mechanizmy i procedury związane z *resolution*. EBC podkreślił również, że przepisy dotyczące instrumentu konwersji lub umorzenia długu (*bail-in*) wejdą w Niemczech w życie z dniem 1 stycznia 2015 r., tj. na rok przed wymaganym terminem. Generalnie EBC uznał akt prawny za odpowiednie przełożenie zapisów BRRD do niemieckiego porządku prawnego, jednak zwrócił uwagę na kilka kwestii problematycznych, m.in.: konieczność rozdzielenia funkcji nadzorczych i *resolution* FMSA, niezgodność z BRRD zapisów dotyczących delegacji zadań związanych z wczesną prewencją do organu *resolution*, niejasny podział kompetencji nadzorczych i *resolution* między niemieckim bankiem centralnym, Federalnym Urzędem Nadzoru Finansowego (*Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht*, BaFin) i FMSA.

4.7. Stan wyjściowy rotacji prawa głosu w Radzie Prezesów EBC

Dnia 17 września br. Rada Prezesów EBC zapoznała się z listą krajów strefy euro i przypisaniem prezesów krajowych banków centralnych (kbc) do jednej z dwóch grup głosów, zgodnie z postanowieniami statutu ESBC i EBC⁴. Rada określiła także – na podstawie losowania – stan wyjściowy rotacji, który został ogłoszony następnego dnia [w komunikacie prasowym](#).

Ustalono, że system rotacji rozpocznie się w styczniu 2015 r. W pierwszym miesiącu w grupie pierwszej (składającej się z 5 prezesów kbc, z 4 prawami do głosowania) prawa do głosowania zrzeknie się prezes banku centralnego Hiszpanii; w grupie drugiej (składającej się z pozostałych prezesów kbc, tj. 14, z 11 prawami do głosowania) – prezesi banków centralnych Estonii, Irlandii i Grecji. W następnym miesiącu w grupie pierwszej kolejnym prezesem, który zrzeknie się prawa do głosowania, będzie prezes banku centralnego Francji, natomiast w grupie drugiej prawo do głosu odzyska prezes banku centralnego Estonii, a zrzeknie się go prezes banku centralnego Cypru. [Pełny harmonogram rotacji na rok 2015](#) znajduje się na stronie EBC.

⁴ Rotacyjny system głosowania – wprowadzony, gdy liczba prezesów kbc w Radzie Prezesów EBC wyniesie 19 i nie przekroczy 21 – zakłada podział na dwie grupy (według wielkości ich gospodarek oraz wielkości sektora finansowego). Prezesi w obu grupach będą kolejno zrzekać się prawa głosu, przy założeniu że uczestniczą w posiedzeniach i dyskusjach Rady Prezesów. Zrzeczenie się prawa do głosowania obejmuje kolejno prezesów zgodnie z listą według porządku alfabetycznego nazw banków. Stan wyjściowy zostaje zainaugurowany w drodze losowania. Nowy system zacznie obowiązywać od 1 stycznia 2015 r. w związku z przystąpieniem Litwy, która będzie dziewiętnastym państwem strefy euro.

4.8. Nowy banknot 10 € w obiegu

Europejski Bank Centralny wprowadził do obiegu 23 września br. [nowy banknot o nominale 10 €](#). Banknot posiada ulepszone zabezpieczenia. Będzie on funkcjonował równolegle ze starym banknotem 10 €, który pozostanie w obiegu aż do wyczerpania zapasów. Jest to drugi z kolei zmodernizowany banknot po wprowadzonym do obiegu 2 maja 2013 r. banknocie o nominale 5 €. **Europejski Bank Centralny planuje wymienić kolejno wszystkie nominały w ciągu najbliższych lat.** [Nowa seria banknotów euro](#), poza **nowoczesnymi zabezpieczeniami** (hologram i znak wodny prezentujące wizerunek mitycznej Europy, optycznie zmienna farba, wypukły druk, nowa nić zabezpieczająca), charakteryzuje się **zmodyfikowaną szatą graficzną**, nawiązującą do kolorystyki oraz motywów architektonicznych obecnych na banknotach starej serii. Stare banknoty będą stopniowo wycofywane z obiegu, aż utracą status prawnego środka płatniczego w terminie podanym z odpowiednim wyprzedzeniem przez EBC. Stare banknoty będą bezterminowo wymieniane na nowe w bankach centralnych Eurosystemu.

5. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego

5.1. Posiedzenie Rady Generalnej ESRB dnia 18 września 2014 r.

Dnia 18 września br. odbyło się piętnaste **posiedzenie [Rady Generalnej ESRB](#)**. W trakcie posiedzenia omówione zostały **czynniki ryzyka oddziałujące na system finansowy**. Rada skupiła się przede wszystkim na zagrożeniach wynikających z utrzymującego się niskiego wzrostu gospodarczego oraz tendencji inwestorów do poszukiwania wyższych stóp zwrotu. Omówiono również **sytuację w tych państwach członkowskich, w których w ostatnich miesiącach wystąpiły problemy w sektorze bankowym oraz rozważano możliwe konsekwencje przedłużającego się konfliktu na Ukrainie**.

Rada Generalna zatwierdziła projekt odpowiedzi ESRB na konsultacje Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ang. *European Securities and Markets Authority*, ESMA) ws. klas kredytowych instrumentów pochodnych, które powinny podlegać obowiązkowi rozliczania za pośrednictwem kontrahentów centralnych (ang. *central counterparties*, CCPs)⁵.

W trakcie posiedzenia odnotowano także publikację [raportu Komisji Europejskiej](#) dotyczącego przeglądu ESRB. Raport ten jest wkładem KE do przeglądu, który powinien zostać przeprowadzony zgodnie z art. 20 [Rozporządzenia powołującego ESRB](#).

Rada Generalna podjęła decyzję o **publikacji dziewiątego wydania *risk dashboard***. Dokument ten zawiera zestawienie wskaźników ilościowych i jakościowych ilustrujących sytuację systemu finansowego w krajach UE.

5.2. Odpowiedź ESRB na konsultacje ESMA ws. instrumentów pochodnych, które powinny podlegać obowiązkowi rozliczania za pośrednictwem CCP

W dniach 20 sierpnia oraz 25 września br. na stronie internetowej opublikowane zostały odpowiedzi ESRB na konsultacje ESMA. Pierwsza z nich dotyczyła [klas instrumentów pochodnych na stopę procentową](#), a druga [klas kredytowych instrumentów pochodnych](#), które powinny podlegać obowiązkowemu rozliczaniu za pośrednictwem CCP.

W obu opiniach ESRB opowiedziała się za objęciem obowiązkiem rozliczania poprzez CCP klas instrumentów określonych przez ESMA. ESRB stwierdziła jednak, że wskazane byłoby przeprowadzenie dalszych analiz, które pozwoliłyby rozszerzyć ten obowiązek na inne klasy aktywów, np. w odniesieniu do kredytowych instrumentów pochodnych denominowanych w walutach innych niż dolar amerykański, euro, funt brytyjski i jen. Ponadto, w opinii ESRB,

⁵ Więcej na temat odpowiedzi ESRB na konsultacje ESMA w pkt 5.2.

w odniesieniu do niektórych rodzajów kontrahentów nie ma konieczności stosowania tak długich okresów przejściowych, po których centralne rozliczanie transakcji określonymi instrumentami stanie się obowiązkowe. ESRB zaproponowała ich skrócenie z 18 do 12 miesięcy (od momentu wejścia w życie standardu) w przypadku kontrahentów niebędących członkami rozliczającymi i z 3 lat do 18 miesięcy dla kontrahentów niefinansowych.

6. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego

6.1. Ostateczne szablony na potrzeby publikowania wyników europejskich testów warunków skrajnych

Dnia 20 września br. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (ang. *European Banking Authority*, EBA) opublikował na swojej stronie internetowej [ostateczne szablony](#), zgodnie z którymi publikowane będą wyniki testów warunków skrajnych europejskich banków (ang. *stress tests*). **Ujawnianie danych obejmowało: strukturę kapitału, aktywa ważone ryzykiem (ang. *risk weighted assets*, RWAs), rachunek zysków i strat, ekspozycje wobec rządów oraz wartość portfela transakcji sekurytyzacyjnych.** Zdaniem EBA publikowanie danych w sposób spójny i porównywalny dla wszystkich banków pozwoli zwiększyć przejrzystość sektora bankowego w UE.

6.2. Raport dotyczący wpływu postanowień Bazylei III na sektor bankowy

Dnia 11 września br. EBA opublikował [szósty raport](#) dotyczący wpływu wdrażania postanowień Bazylei III na sektor bankowy. Badaniem objętych zostało 151 banków, w tym 42 banki zaliczane do tzw. grupy pierwszej (banki o kapitale *Tier 1* powyżej 3 mld EUR oraz prowadzące działalność transgraniczną) oraz 109 banków zaliczanych do grupy drugiej (pozostałe banki niezaliczone do grupy pierwszej). W badaniu oszacowano, jak na dzień 31 grudnia 2013 r. kształtowałyby się poszczególne wskaźniki, do których odnoszą się normy nadzorcze, przy założeniu pełnego wdrożenia Bazylei III w państwach członkowskich UE. Uzyskane wyniki porównano ze wskaźnikami obliczonymi zgodnie z dotychczas obowiązującymi przepisami.

Badanie wykazało, że dla banków grupy pierwszej wskaźnik kapitału podstawowego *Tier 1* (ang. *Common Equity Tier 1 capital ratio*, CET1) wynosiłby średnio 10,1% zgodnie z wymogami bazylejskimi i 12,4% – zgodnie z obecnymi przepisami. 98% banków z tej grupy osiągnęłoby wskaźnik CET1 na poziomie co najmniej 4,5%, a 84% – na poziomie powyżej 7%. Oczekiwany niedobór kapitału dla banków, które nie osiągnęły tych progów, wynosiłby odpowiednio 0,1 mld EUR oraz 11,6 mld EUR. **W porównaniu z poprzednim badaniem z marca br. niedobór kapitału dla wskaźnika CET1 wynoszącego 7% spadł o 68%, z 36,3 mld EUR do 11,6 mld EUR.** Dla banków grupy drugiej średni wskaźnik CET1 wynosiłby 10,3% (dla obliczeń uwzględniających wymogi Bazylei III) i 13,2% (przy obliczeniach zgodnie z dotychczasowymi wymogami). Wskaźnik CET1 na poziomie 4,5% osiągnięty zostałby przez 97% banków z tej grupy, natomiast próg 7% przekroczyłoby 88% banków. Dla banków, które nie osiągnęły tych progów, niedobory kapitału wynosiłyby odpowiednio 2 mld EUR i 9,2 mld EUR.

Średni wskaźnik dźwigni, przy założeniu pełnego wdrożenia Bazylei III, wynosiłby dla banków grupy pierwszej – 3,7%, a grupy drugiej – 4,5%. W obu grupach ponad 80% banków osiągnęłoby

minimalny poziom wskaźnika dźwigni wynoszący 3%. Niedobór kapitału w bankach, których wskaźnik dźwigni nie przekroczył 3%, wynosiłby 21,6 mld EUR w grupie pierwszej oraz 7,6 mld EUR w grupie drugiej. Średni wskaźnik pokrycia płynności (ang. *Liquidity Coverage Ratio*, LCR) wynosiłby 107% dla banków grupy pierwszej i 144% dla banków grupy drugiej. **Trzy czwarte wszystkich badanych banków osiągnęłoby LCR na minimalnym wymaganym poziomie 100%**, natomiast w 9% banków wskaźnik ten nie przekroczyłby poziomu 60%. W celu osiągnięcia wskaźnika LCR w 2019 r. wynoszącego 100% banki będą musiały uzupełnić bufory płynnościowe aktywami o wartości 154 mld EUR. Z kolei wskaźnik stabilnego finansowania długoterminowego (ang. *Net Stable Funding Ratio*, NSFR) dla banków obydwu grup wynosiłby odpowiednio 102% i 109%, przy czym **78% wszystkich banków spełniałoby docelowy wymóg NSFR na poziomie co najmniej 100%**. W celu osiągnięcia wskaźnika NSFR na docelowym poziomie 100% banki będą musiały uzupełnić bufory płynnościowe odpowiednimi aktywami o wartości 473 mld EUR.

6.3. Raport Europejskich Urzędów Nadzoru dotyczący czynników ryzyka dla systemu finansowego UE

Dnia 22 września br. EBA opublikował na swojej stronie [raport dotyczący czynników ryzyka występujących w sektorze finansowym UE](#). Raport przygotowany został przez Wspólny Komitet Europejskich Urzędów Nadzoru⁶ (ang. *Joint Committee of European Supervisory Authorities*).

W raporcie zidentyfikowano następujące czynniki ryzyka:

- słaby wzrost gospodarczy połączony z utrzymującymi się niskimi stopami procentowymi oraz wysokim stopniem zadłużenia sektora publicznego i prywatnego,
- poszukiwanie przez inwestorów wyższych stóp zwrotu (ang. *search for yield*) związane z utrzymującymi się niskimi stopami procentowymi,
- ryzyko związane z sytuacją gospodarek wschodzących, w tym sytuacją geopolityczną na Ukrainie,
- materializacja ryzyka prawnego w związku z obniżeniem standardów prowadzenia działalności przez instytucje finansowe,
- ryzyko operacyjne związane z infrastrukturą informatyczną oraz cyberprzestępczością.

6.4. Dokumenty EBA dotyczące restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków

We wrześniu EBA opublikował na swojej stronie internetowej serię dokumentów dotyczących restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków (ang. *resolution*).

⁶ Wspólny Komitet odpowiada za koordynację działań europejskich urzędów nadzoru, której celem jest zapewnienie międzysektorowej spójności nadzoru. W skład Komitetu wchodzi: Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EBA), Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) oraz Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA).

Pierwszy pakiet dokumentów opublikowany został 22 września. Obejmował on końcowe wytyczne oraz dwa dokumenty konsultacyjne.

Opublikowane [wytyczne dotyczą rodzajów testów, przeglądów i ćwiczeń, które mogą prowadzić do udzielenia nadzwyczajnego publicznego wsparcia finansowego](#).

Według [Dyrektywy ws. działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków](#) (tzw. BRRD) proces *resolution* ma być finansowany przez banki, a użycie pieniędzy podatników powinno być ograniczone do niezbędnego minimum. Konieczność zastosowania nadzwyczajnego publicznego wsparcia finansowego danej instytucji jest jednym ze wskaźników uznania tej instytucji jako zagrożonej upadłością. Jednocześnie jednak Dyrektywa dopuszcza, że w określonych sytuacjach i pod pewnymi warunkami takie wsparcie może nie uruchamiać procesu *resolution*. W szczególności zasilenie kapitałowe w celu zaradzenia niedoborom kapitału określonym w testach warunków skrajnych, przeglądach jakości aktywów lub innych podobnych ćwiczeniach nie będzie uważane za warunek uruchamiający proces *resolution*, jeśli będzie zastosowane w celu uniknięcia poważnych zakłóceń w gospodarce danego państwa członkowskiego i utrzymania jego stabilności finansowej. W wytycznych EBA określono, jakie elementy i cechy powinny posiadać takie testy, przeglądy i ćwiczenia. W szczególności są nimi:

- **określony czas** – data przeprowadzenia, termin dla instytucji na dostarczenie danych do nadzorcy, data publikacji wyników;
- **zdefiniowany zakres podmiotowy** wraz z uzasadnieniem wyboru instytucji, które mają zostać poddane testowi;
- **określony horyzont czasowy** lub dzień, dla którego dane dotyczące instytucji poddanych testowi będą sprawdzane;
- **zdefiniowany czas dla nadzorców dla przeprowadzenia oceny jakości procesu** (ang. *quality review process*);
- **jasna i zdefiniowana wspólna metodologia**, a w testach warunków skrajnych określone warunki brzegowe, względem których oceniana będzie instytucja celem wyznaczenia ewentualnego niedoboru kapitału; czas na uzupełnienie takiego niedoboru powinien być również zdefiniowany.

Powyższe wytyczne mają pomóc nadzorcom w przeprowadzaniu takich testów i ćwiczeń. Mają one zostać wprowadzone do krajowej praktyki nadzorczej do 1 stycznia 2015 r.

Oprócz tych wytycznych EBA opublikował również [dokumenty konsultacyjne](#) w sprawie wytycznych EBA dotyczących (1) kryteriów powodujących zastosowanie środków wczesnej interwencji oraz (2) okoliczności, w których instytucja jest uznawana za będącą na progu upadłości lub zagrożoną upadłością. Konsultacje dotyczące obu powyższych kwestii potrwać do 22 grudnia br.

Pierwszy dokument konsultacyjny **określa warunki użycia przez nadzorców środków wczesnej interwencji określonych w BRRD**. Warunki te mają być odnoszone przede wszystkim do wyników procesu przeglądu i oceny nadzorczej SREP (ang. *supervisory review and evaluation proces*). Jednocześnie jednak EBA dopuszcza możliwość użycia tych środków na skutek wyjątkowych zdarzeń, które mogą wystąpić w odniesieniu do kluczowych wskaźników monitorowanych przez nadzorców, a dotyczą nadzorowanej instytucji.

Drugi dokument konsultacyjny dotyczy **kwestii uruchomienia procesu resolution**. BRRD dopuszcza dokonanie oceny spełnienia warunków *resolution* przez nadzorcę lub przez organ *resolution*. Wytyczne EBA zawierają zatem odrębne wskazania dla nadzorców, którzy ocenę spełnienia warunków uruchomienia procesu powinni oprzeć na wynikach oceny SREP oraz odrębne wytyczne dla organów *resolution*, zawierające wskazanie elementów, których analiza przy takiej ocenie jest konieczna (np. pozycja kapitałowa i płynnościowa instytucji oraz inne wymogi niezbędne dla utrzymania zezwolenia na działalność danej instytucji). Elementy te są przy tym zbieżne z tymi, które nadzorcy oceniają w ramach procesu SREP. Poza tym wytyczne EBA dotyczą także procesu współpracy oraz wymiany informacji między nadzorcami i organami *resolution*, jako niezbędnego elementu w procesie oceny spełnienia warunków uruchomienia procesu *resolution*.

Dnia 24 września br. EBA **opublikował kolejne dokumenty dotyczące resolution**. Są to trzy dokumenty konsultacyjne w sprawie wytycznych EBA dotyczących narzędzi *resolution* w postaci zbycia działalności (ang. *sale of business tool*), wydzielenia aktywów (ang. *asset separation tool*) oraz innych sytuacji, w których konieczne będzie przeniesienie przedsiębiorstwa bankowego lub jego aktywów.

W zakresie instrumentu zbycia działalności rekomendacje skupiają się m.in. na kwestii umożliwienia organowi *resolution* odejścia od standardowych wymogów dotyczących zbywania działalności na rynku. Spełnienie wszystkich warunków standardowej oferty sprzedaży może bowiem w pewnych okolicznościach stać w sprzeczności z celami procesu *resolution*. Rekomendacje dają wskazówki co do oceny sytuacji w tym zakresie.

W zakresie instrumentu wydzielenia aktywów rekomendacje wskazują natomiast, w jaki sposób należy oceniać, czy likwidacja określonej części bilansu instytucji będzie miała negatywny wpływ na rynek. Wymagane są do tego dobra ocena bieżącej sytuacji rynkowej, analiza wpływu zastosowania instrumentu na sytuację na rynkach oraz na ogólną stabilność finansową.

Trzeci z opublikowanych dokumentów konsultacyjnych dotyczy **niezbędnych, krytycznych usług operacyjnych i infrastruktury, których świadczenia może wymagać organ resolution** od instytucji poddanej procesowi restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w przypadku zastosowania jakiegokolwiek instrumentu polegającego na transferze działalności bankowej, aktywów

lub pasywów banku. Świadczenia takie są niezbędne, aby umożliwić odbiorcy skuteczne prowadzenie przeniesionej na niego działalności. Dokument prezentuje podstawową listę takich usług.

Konsultacje tej grupy dokumentów potrważą do 22 grudnia br.

Kolejny pakiet dokumentów został opublikowany 25 września br. Obejmował dokumenty konsultacyjne w sprawie wytycznych EBA dotyczących uproszczonych planów naprawy (ang. *recovery plans*) oraz standardów technicznych sprawozdawczości organów nadzoru i organów *resolution* do EBA w zakresie planów naprawy. Ponadto **26 września 2014 r. EBA opublikował dokument konsultacyjny** w sprawie wytycznych EBA dotyczący minimalnej listy jakościowych i ilościowych wskaźników w planach naprawy. Konsultacje tej grupy dokumentów potrważą do 2 stycznia 2015 r.

Pierwszy dokument z tego pakietu ma pomóc organom nadzoru w określeniu szczegółowego zakresu planów naprawy, dopuszczalnego stopnia ich uproszczenia, odpowiedniego do znaczenia systemowego instytucji objętych BRRD oraz możliwości uchylenia obowiązków przygotowania indywidualnego planu naprawy. Dokument wskazuje, że plany naprawy powinny zawierać informacje oraz rozwiązania istotne także z punktu widzenia procesu *resolution*. Dokument określa wskaźniki, jakie muszą być brane pod uwagę obowiązkowo oraz fakultatywnie przez organy nadzoru oraz organy *resolution* przy opracowywaniu kryteriów tworzenia i oceny planów naprawy pod kątem znaczenia systemowego danej instytucji. Do kryteriów należy zaliczyć w szczególności rozmiar instytucji, stopień powiązania z innymi instytucjami finansowymi, zakres i stopień zaawansowania usług, profil ryzyka, formę prawną i strukturę udziałowców oraz uczestnictwo w instytucjonalnym systemie ochrony (ang. *institutional protection scheme*). Dokument podkreśla, że instytucje o znaczeniu systemowym nie powinny być zwolnione z obowiązku przygotowywania pełnych planów naprawy. Jeżeli jest to niezbędne, organy nadzoru oraz organy *resolution* powinny skonsultować się z organem makroostrożnościowym oraz organami nadzoru i *resolution* z innych krajów członkowskich UE.

Drugi dokument przedstawia założenia oraz wzory dokumentów służących komunikacji krajowych organów nadzoru oraz organów *resolution* z EBA w zakresie zasad tworzenia i oceny planów naprawy. Zaproponowana standaryzacja komunikacji ma na celu minimalizowanie różnicowości w podejściu do planów naprawy między organami nadzoru i organami *resolution* w poszczególnych krajach UE. Wzory dokumentów obejmują informacje wymagane przez EBA w zakresie standardowych i uproszczonych planów naprawy, a także przypadków uchylenia obowiązku przygotowania indywidualnych planów naprawy.

Trzeci dokument nawiązuje do wynikających z BRRD wymogów opracowania przez banki planów naprawy określających działania służące samodzielnemu wyjściu instytucji z poważnych problemów. Plany te powinny zawierać wskaźniki, które pozwolą ocenić, kiedy powinny zostać

podjęte odpowiednie działania zaradcze. Plany naprawy wraz z ww. wskaźnikami oraz zasadami ich monitorowania podlegają ocenie władz nadzorczych. **Opublikowane wytyczne EBA określają minimalny zbiór wskaźników jakościowych i ilościowych, które powinny zostać zawarte w planach naprawy. Dotyczą one wyposażenia kapitałowego, płynności, dochodowości i jakości aktywów.** Wytyczne wskazują także wskaźniki rynkowe i makroekonomiczne, które również powinny być przewidziane w planach, jeśli są one istotne ze względu na strukturę prawną instytucji, jej profil ryzyka, wielkość czy stopień jej skomplikowania. Projekt wytycznych zawiera także, dla celów poglądowych, listę dodatkowych wskaźników, ponad ww. minimalny ich zbiór.

6.5. Konsultacje EBA ws. opłat na rzecz funduszy gwarantowania depozytów

Dnia 25 września br. EBA opublikował [dokument konsultacyjny](#) ws. wkładów opłat wnoszonych przez instytucje finansowe na rzecz krajowych systemów gwarantowania depozytów (ang. *deposit guarantee schemes*, DGSs). Konsultacje potrwać do 2 stycznia 2015 r.

Opublikowany dokument dotyczy zasad uznawania części opłaty instytucji finansowych na rzecz krajowych programów gwarantowania depozytów w formie tzw. *payment commitments*, czyli środków instytucji ulokowanych w aktywa o niskim ryzyku. Jest to szczególna forma płatności *ex ante* na rzecz DGS, która nie może stanowić więcej niż 30% płaconej składki. Dokument wskazuje podstawowe elementy umów między DGS a instytucją finansową warunkujące przyjęcie *payment commitment* przez DGS, kryteria oceny zabezpieczeń i możliwości uznania ich przez DGS oraz kryteria oceny współczynnika korygującego wartość przyjmowanego zabezpieczenia (ang. *haircut*). Dokument podkreśla, że opłaty instytucji finansowych na rzecz DGS w formie *payment commitments* nie są powszechne w całej UE, dlatego też istotnym jest ujednoczenie zasad stosowania tego instrumentu, by uniknąć nierównego traktowania instytucji finansowych objętych programami gwarantowania depozytów w różnych krajach członkowskich.

6.6. Wszczęcie postępowania wyjaśniającego w sprawie domniemanego naruszenia prawa unijnego przez władze Bułgarii

Dnia 25 września EBA opublikował [informację](#) nt. wszczęcia postępowania wyjaśniającego w sprawie domniemanego naruszenia prawa unijnego przez władze Bułgarii. Postępowanie będzie miało na celu ustalenie, czy działania podjęte w ramach specjalnego nadzoru, któremu został podporządkowany bank KTB, naruszają przepisy Dyrektywy ws. systemów gwarancji depozytów. Zgodnie z tą dyrektywą deponenci powinni otrzymać wypłatę środków z systemu

gwarantowania depozytów nie później niż w ciągu 25 dni roboczych⁷ od zaprzestania przez instytucję finansową wypłacania należnych i wymagalnych depozytów.

W wyniku przeprowadzonego postępowania EBA może, w ramach swoich uprawnień, skierować do właściwego organu zalecenie określające działania konieczne do zapewnienia przestrzegania prawa Unii.

⁷ Zgodnie z Dyrektywą środki z systemu gwarantowania depozytów są wypłacane maksymalnie w ciągu 20 dni roboczych od momentu stwierdzenia niedostępności depozytów. Właściwy organ ustala niedostępność depozytów w danym banku nie później niż w ciągu 5 dni roboczych od zaprzestania wypłacania depozytów przez instytucję finansową.

7. Inne

7.1. Przygotowania Litwy do przyjęcia euro

[Przygotowania Litwy do przyjęcia euro](#) przebiegają zgodnie z planem. **Zarząd litewskiego banku centralnego przyjął 22 sierpnia br. procedurę zaopatrzenia w banknoty i monety euro.** Zgodnie z dokumentem 1 października rozpocznie się dystrybucja monet, a od 1 listopada – dystrybucja banknotów do banków komercyjnych. Od 1 grudnia 2014 r. banki komercyjne będą zaopatrywać w gotówkę euro placówki handlowe i usługowe, oddziały poczty oraz kantory. 25 sierpnia br. zatwierdzono i upubliczniono oficjalną listę podmiotów, które będą od stycznia 2015 r. bezpłatnie wymieniać lity na euro. Władze samorządowe, związki przedsiębiorców oraz największe firmy podpisały z rządem 18 sierpnia br. tzw. porozumienie dobrej woli przy wprowadzaniu euro, którego celem jest zapewnienie uczciwej konwersji cen. Ponadto litewski rząd wraz z bankiem centralnym i innymi instytucjami publicznymi rozpoczął informowanie społeczeństwa na temat szczegółów przyjęcia euro przez Litwę: we wrześniu br. rozpoczęła się oficjalna kampania informacyjna w mediach. Zgodnie z wynikami badań [Flash Eurobarometr 402](#) 90% społeczeństwa uważa, że potrafi przystosować się do nowej waluty, 70% – czuje się dobrze poinformowanych na temat euro, a poparcie dla wprowadzenia wspólnej waluty deklaruje 47% społeczeństwa. Przeciwników przyjęcia euro na Litwie jest obecnie 49%.

7.2. Propozycja Ministra Finansów dotycząca powołania Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji

Dnia 4 września, podczas obiadu otwierającego doroczną konferencję instytutu badawczego Bruegel, Minister Mateusz Szczurek [przedstawił koncepcję](#) stworzenia Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji, który pozwoliłby pobudzić rozwój gospodarczy w UE dzięki dużym inwestycjom infrastrukturalnym o łącznej wartości 700 miliardów euro. **Program inwestycji miałby trwać przez 5 lat (od 2015 r. do 2019 r.), a maksymalna wartość wydatków kapitałowych przypadaby na 2017 r.** Zgodnie z propozycją **Fundusz działałby pod egidą Europejskiego Banku Inwestycyjnego.** Rozpoczęcie działalności przez nowy mechanizm wymagałoby stopniowych wpłat kapitału przez wszystkie państwa członkowskie UE oraz ich gwarancji, na zasadach i na skalę podobną jak w przypadku Europejskiego Mechanizmu Stabilności. Kapitał funduszu byłby zwiększany poprzez pożyczki na rynku finansowym. Dodatkowo, bezpośredni udział sektora publicznego miałby przyciągnąć prywatnych inwestorów, zwykle uznających takie projekty za zbyt ryzykowne.

Koncepcja Ministra Szczurka została przedstawiona na nieformalnym posiedzeniu Rady Ecofin w Mediolanie 13 września br., przy okazji dyskusji nad możliwościami zwiększania inwestycji w Europie.

7.3. Ratyfikacja umowy stowarzyszeniowej między Ukrainą a Unią Europejską

Dnia 16 września br. Rada Najwyższa Ukrainy ratyfikowała [umowę stowarzyszeniową](#) z Unią Europejską. Równocześnie układ ratyfikował Parlament Europejski. Cztery dni wcześniej, 12 września, po trójstronnych rozmowach Komisarza UE ds. Handlu, Ministra Spraw Zagranicznych Ukrainy oraz Ministra Rozwoju Gospodarczego Federacji Rosyjskiej ogłoszono, że w przypadku ratyfikacji wdrażanie zapisów umowy o wolnym handlu zostanie odłożone do 31 grudnia br. Jednocześnie Unia Europejska utrzyma dotychczas stosowane jednostronne preferencje handlowe wobec Ukrainy. Ukraina będzie także w dalszym ciągu korzystać z umowy o wolnym handlu WNP.

7.4. Referendum niepodległościowe w Szkocji

Dnia 18 września br. w Szkocji odbyło się referendum niepodległościowe. Dnia 19 września br. ogłoszono [wyniki](#) głosowania. Na pytanie: „Czy Szkocja powinna być niepodległym krajem?” twierdząco odpowiedziało 44,65% głosujących, wobec 55,25% odpowiedzi przeczących (i 0,1% głosów nieważnych). W głosowaniu wzięło udział ponad 3,62 mln obywateli Szkocji, co stanowi 84,6% elektoratu. Jedynie w czterech z 32 okręgów (Dundee, Glasgow, North Lanarkshire i West Dunbartonshire) poparcie dla idei niepodległości wyniosło ponad 50 procent.

7.5. Siódma runda negocjacji umowy handlowej UE–USA

W dniach 29 września – 3 października br. w Waszyngtonie odbyła się kolejna runda rozmów w sprawie transatlantyckiego partnerstwa w dziedzinie handlu i inwestycji pomiędzy UE i Stanami Zjednoczonymi (*Transatlantic Trade and Investment Partnership, TTIP*). Negocjatorzy przeprowadzili dyskusję nad kwestiami regulacyjnymi, zarówno o charakterze horyzontalnym, jak również odnoszącymi się do wybranych sektorów, tj. farmaceutycznego, motoryzacyjnego, chemicznego oraz inżynierskiego. Największe wyzwanie w prowadzonych negocjacjach stanowi ustanowienie silnych ram dla współpracy regulacyjnej; jest jednak tym elementem TTIP, który może przynieść najwięcej korzyści obu stronom porozumienia. W trakcie spotkań negocjatorzy dokonali także wymiany poglądów na temat reguł obowiązujących w czterech obszarach: (1) energia i surowce naturalne, (2) cła i ułatwienia w handlu, (3) prawa własności intelektualnej oraz (4) małe i średnie przedsiębiorstwa. Dużo czasu poświęcono ponadto szczegółowemu omówieniu ofert usługowych, którymi strony wymieniły się w lipcu br. Podobnie jak w przypadku poprzednich rund negocjacyjnych, po zakończeniu rozmów zorganizowano spotkania negocjatorów z przedstawicielami 330 organizacji pozarządowych, grup konsumentów, związków i organizacji zawodowych, stowarzyszeń przedsiębiorców oraz pozostałych organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Celem tych spotkań było przekazanie informacji o aktualnym stanie negocjacji, a także zebranie opinii ww. środowisk na szczegółowe tematy będące przedmiotem rozmów (m.in. dotyczące małych i średnich przedsiębiorstw).

Dnia 10 września br. zostały ogłoszone przez Komisję [publiczne konsultacje](#) w sprawie ograniczeń handlowych, na jakie napotykają obecnie małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) w wymianie towarowej i usługowej z USA. Konsultacje będą prowadzone do 15 grudnia br. Zakłada się, że informacje przekazane przez przedsiębiorców zostaną wykorzystane w negocjacjach do maksymalizacji korzyści płynących z zawarcia przyszłego porozumienia dla unijnych MŚP.

Zapowiedzi wydarzeń w październiku 2014 r.

- 29 września–
7 października – przesłuchania w PE kandydatów na komisarzy
- 13 października – Eurogrupa
- 14 października – ECOFIN
- 20–23 października – sesja plenarna Parlamentu Europejskiego
- 22 października – głosowanie w sesji plenarnej PE ws. przyjęcia nowych komisarzy
- 23–24 października – Rada Europejska
- 28–29 października – posiedzenie Rady Organów Nadzoru Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EBA)

Autorzy i źródła

Komisja Europejska – Małgorzata Siemaszko, Małgorzata Szcześ, Honorata Wyganowska

Rada Unii Europejskiej – Małgorzata Potocka, Agnieszka Brewka

Rada Europejska – Honorata Wyganowska

Europejski Bank Centralny – Anna Górska, Małgorzata Kloc-Konkołowicz, Maria Michalik, Małgorzata Szcześ

Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego – Martyna Migąła

Europejski Urząd Nadzoru Bankowego – Martyna Migąła, Beata Zdanowicz

Inne – Małgorzata Kloc-Konkołowicz, Małgorzata Potocka, Renata Żak

Zapowiedzi wydarzeń w październiku – Maria Michalik

Redakcja

Honorata Wyganowska, Wydział Integracji Europejskiej DZ

Źródła

Przegląd opracowano na podstawie informacji dostępnych na stronach internetowych: Komisji Europejskiej, Rady UE, Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego, Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego, serwisu informacyjnego Euractive.pl, banków centralnych państw UE, oficjalnej stronie Litwy nt. euro, Instytutu Bruegel, oficjalnej stronie nt. referendum w Szkocji, rządu Ukrainy.

www.nbp.pl

